

Societat | Actualitzat el 18/12/2020 a les 17:15

Circusland, un museu del circ únic a Europa, obre les pistes a Besalú

Situat a l'antic monestir de Sant Pere, amb 1,7 milions d'euros de cost, exposa en 1.500 m² i tres plantes?, 537 objectes originals de tota mena per a dignificar aquesta art escènica



El vestíbul d'entrada a Circusland. | Foto: Martí Albasa.

Avui, 18 de desembre de 2020, ha nascut Circusland -el mateix dia que el màxim pallasso rus, Yuri Nikulin, hauria celebrat 99 anys-, un museu/palau del circ únic a Europa que ocupa 1.500 m² i tres plantes de l'antic monestir a la plaça del Prat de Sant Pere de la vila comtal de Besalú, amb 537 objectes exposats, una ínfima part dels 60.000 que serveix la Circus Arts Foundation.

La multitudinària presentació als mitjans de comunicació ha comptat amb la privilegiada guia del president de la Circus Arts Foundation i director de Circusland, Genís Matabosch (Figueres, 1977), apassionat del món circense, no endebades n'és un dels més importants col·leccionistes al món, a més de ser el primer doctor europeu en Història del Circ (2019, UB).



L'entrada a Circusland, a Besalú. Foto: Martí Albesa.

En paraules del creador Gran Circ de Nadal al Pavelló Municipal de Girona-Fontajau i del Festival Internacional del Circ, Circusland és "l'única institució patrimonial a Europa dedicada en exclusiva a la història de l'activitat i present circense". La missió del Palau del Circ serà la recopilació, conservació, investigació, difusió i exhibició del llegat cultural que sobre el circ s'ha produït en el món des dels seus orígens.

També, té la missió de formar, conservar, investigar, difondre i exhibir una col·lecció permanent de béns culturals relacionats amb les arts circenses; oferir exposicions temporals, cultivar i fomentar el circ i el seu món amb els mitjans, tot dirigint activitats apropiades que condueixin al desenvolupament artístic i cultural dels visitants i duent a terme i participant en esdeveniments de rellevància nacional i internacional.



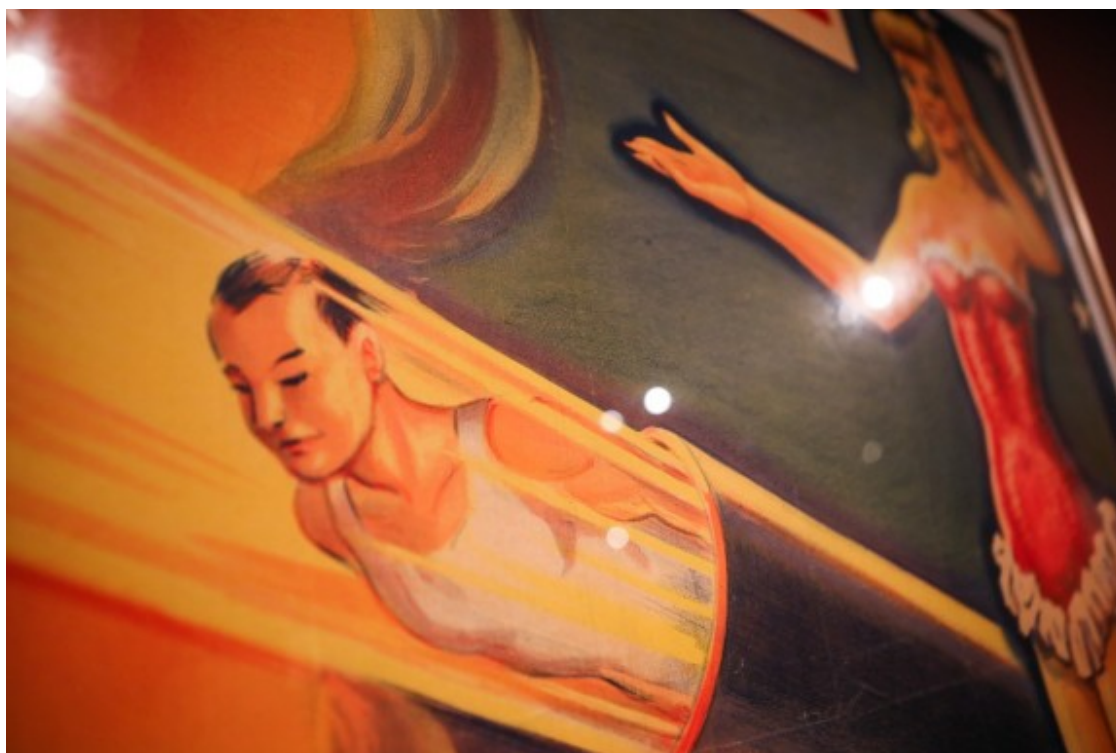
Part de l'enorme maqueta a escala del Circ Gleich. Foto: Xavier Borràs.

La maqueta a escala del Circ Gleich

Circusland és, en summa, un nou museu vinculat a les arts circenses que compta amb 537 objectes exposats entre cartells, vestits i objectes d'artistes. Un dels objectes més destacats de la col·lecció és la maqueta del circ Gleich, de 50 m2 -la més gran del món-, que desenvolupa amb detall com era un circ a principis del segle XX.

El museu recull totes les disciplines artístiques que es poden veure en un circ al llarg del seu recorregut. Genís Matabosch, ha detallat que l'objectiu del nou equipament és "dignificar el circ", després que la primera fase del projecte hagi suposat una inversió d'1,7 milions d'euros.

Matabosch ha assegurat que l'obertura del museu és "un somni fet realitat", ja que portaven "més de 20 anys" intentant obrir un equipament cultural vinculat al circ. De fet, ho van provar a Figueres -la seva ciutat natal- i també a Girona. Finalment, s'ha acabat situant a l'antic monestir de Sant Pere de Besalú.



L'home i la dona bala feien les delícies de grans i petits en els circs europeus a mitjan segle XX. Foto: Martí Albasa.

El mateix director explica que l'arribada del projecte a les dependències d'un antic monestir es vesteix de paradoxa: a la façana de Sant Pere, l'església del davant, un lleó en baix relleu - representant l'Església- oprimeix un home de gatxoneta, representació del joglar, del trobador, del saltimbanqui que distreia l'atenció del fidel de les rutes de peregrinació, com la que passava per aquí.

"Avui, després d'un xic més de mil anys, han canviat les tornes i els hereus d'aquells primers malabaristes de l'edat mitjana troben en el monestir de Sant Pere l'espai perfecte per a reivindicar-se mundialment com a fenomen cultural, per a conservar i transmetre el seu llegat", ha explicat Matabosch.

El recorregut

Circusland comença el seu recorregut amb l'explicació dels orígens del circ, que va néixer com un espectacle amb cavalls i a poc a poc va anar incorporant altres disciplines. A l'inici d'aquesta visita també es pot veure una de les joies de la corona del museu: la maqueta del circ Gleich, una reproducció en miniatura d'aquest circ que va existir a principis del segle XX i que va viatjar per tot Europa i va fer parada a Barcelona durant l'Exposició Universal de 1929.

La maqueta és la reproducció d'un circ en miniatura més gran del món (ocupa 50 m²) i ja s'havia exposat anteriorment durant el Festival Internacional del Circ. En aquesta maqueta hi ha representats el mateix nombre d'animals que hi havia al circ o també els mateixos membres que formaven les dues orquestres. Ara, es podrà veure de forma permanent a Circusland.

A partir d'aquí, el museu explica les diferents disciplines que s'inclouen en el circ com ara acrobates, pallassos, perxistes o funàmbuls. En l'apartat dels clowns, també hi ha un espai dedicat

als pallassos de cara blanca, que tenien un estatus de "més elegants" que els de nas vermell. Per això, portaven vestits d'alta costura, alguns d'ells exposats en el museu. Genís Matabosch ha detallat que confeccionar un dels vestits amb lluentons característic comportava "unes 400 hores de feina".



Primera fase del projecte

L'obertura de Circusland representa la primera fase d'un projecte que vol "dignificar el circ", tal com s'ha fet amb altres corrents culturals com ara la dansa o la lírica. Segons Matabosch, encara hi ha "molts estereotips" sobre les arts circenses. En aquest sentit, l'impulsor del museu ha recordat que molta gent veu el circ com "un espectacle només per a nens", quan es tracta d'una disciplina cultural més.

La reforma de l'edifici ha costat 1,7 milions d'euros, però l'objectiu és continuar creixent. Matabosch ja ha avançat que treballaran per a "tenir més espai per a les exposicions temporals". Segons l'impulsor del museu, la idea és que els investigadors que fan recerca a partir dels arxius de la Circus Arts Foundation puguin mostrar al públic els resultats de les seves investigacions amb exposicions temporals. "Volem posar el focus a temes concrets", ha avançat Matabosch.

Un "goig" per a la demarcació

En l'acte de l'obertura oficial de Circusland hi ha acudit el delegat del Govern a Girona, Pere Vila, el president de la Diputació de Girona, Miquel Noguer, i la batllesca de Girona, Marta Madrenas. Tant Pere Vila com Miquel Noguer han coincidit a afirmar que és "un goig" obrir Circusland "en moments de pandèmia".

A més, els representants de la Diputació de Girona i de la Generalitat han avançat que volen continuar col·laborant amb el projecte. De moment, la Diputació de Girona es va comprometre a abonar 500.000 euros entre el 2020 i el 2021 i la Generalitat 750.000 dividits en quatre anys.

Pere Vila també ha aprofitat per a recordar les "dificultats" que ha comportat l'obertura del museu. En aquest sentit ha recordat que l'Ajuntament de Figueres els va "deixar de costat per un interès polític del moment". Matabosch ho ha reblat i ha lamentat les "falses esperances" que els va transmetre el consistori a l'hora de situar-hi el nou museu.

Ara, només cal entrar en el màgic univers del circ que ofereix Circusland, on descobrir secrets i deixar-se fascinar per un inerte única: gaudir del circ en miniatura més gran del món, admirar els antics cartels multicolors i els preciosos vestífs de grans artistes o ser, en primera persona, el company del llançador de gannets. Passeu-hi i vegeu-ho!